

Apmācības par “2-Ūdens” atskaites valsts statistikas aizpildīšanu

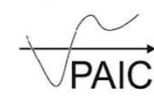
Lekcijas autors Lauris Siņics

LVGMC

lauris.sinics@lvgmc.lv

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts

“Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai”

“2-Ūdens” atskaišu būtība un pielietojums

- Apkopot un publiskot statistikas datus par ūdens izmantošanu, notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu vidē;
- Sagatavot informatīvo bāzi vides stāvokļa novērtēšanai un vides pārvaldības plānu izstrādei;
- Nodrošināt valsts un starptautiskās institūcijas, sabiedrību un lēmumu pieņēmējus ar vides informāciju;
- Izpildīt normatīvo aktu prasības un līdzdarboties vides aizsardzības prasību ievērošanā.

Visi dati, kas tiek ievadīti pārskatā, var tikt un arī tiek izmantoti ziņojumu gatavošanai un lēmumu pieņemšanai kā nacionālā, tā arī ES līmenī!

Svarīgākie normatīvie akti

- Ministru kabineta 23.05.2017. noteikumi Nr. 271 "Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām" <https://likumi.lv/ta/id/291027>;
- Ministru kabineta 22.01.2002. noteikumi Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" <https://likumi.lv/ta/id/58276>;
- Ministru kabineta 23.12.2003. noteikumi Nr. 736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju" <https://likumi.lv/ta/id/82574>;
- Ministru kabineta 12.12.2017. noteikumi Nr. 737 "Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanas un uzturēšanas noteikumi" <https://likumi.lv/ta/id/295801>;
- Ministru kabineta 25.06.2009. noteikumi Nr. 646 "Noteikumi par upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāniem un pasākumu programmām" <https://likumi.lv/ta/id/194319>;
- A vai B kategorijas piesārņojošās darbības integrētā atļauja, ūdens resursu lietošanas atļauja vai C kategorijas apliecinājums (materiālā turpmāk – **atļauja**).

Ūdens statistikas datu izmantošana

- Ikgadējais statistikas datu kopsavilkums par ūdens resursu izmantošanu https://parskati.lvgmcc.lv/public_reports;
- Ziņojums (reizi divos gados) Eiropas Komisijai par Direktīvas par komunālo notekūdeņu attīrīšanu 91/271/EEK ieviešanu Latvijā <https://cdr.eionet.europa.eu/lv/eu/uwwt/>;
- Ikgadējie ziņojumi Eiropas Vides Aģentūrai par ūdens daudzumu un izmantošanu (WISE-3) https://cdr.eionet.europa.eu/lv/eea/wise_soe/wise3/ un emisijām ūdenī (WISE-1) https://cdr.eionet.europa.eu/lv/eea/wise_soe/wise1/;
- Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni: <https://videscentrs.lvgmcc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>;
- Ikgadējā inventarizācija par siltumnīcas efekta gāzu emisijām <https://videscentrs.lvgmcc.lv/lapas/zinojums-par-klimatu>;
- Ikgadējais ziņojums par gaisu piesārņojošo vielu emisijām: <https://videscentrs.lvgmcc.lv/lapas/gaisa-piesarnojums>;
- Dati un ziņojums Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistram (E-PRTR) atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes regulai (EK) Nr. 166/2006: <https://videscentrs.lvgmcc.lv/lapas/e-prtr>;
- Ikgadējais ziņojums OECD/EUROSTAT “Iekšzemes ūdeņi”.

Pārskata periods, objekts un operators

- Pārskata periods: pārskatu iesniedz par **iepriekšējo kalendāro gadu** (par periodu no 1. janvāra līdz 31. decembrim);
- Datu ievades periods: saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 271, dati par iepriekšējo kalendāro gadu LVĢMC tiešsaistes sistēmā ir jāsavada no 1. janvāra līdz 1. martam. Iesniegto pārskatu pārbaude un apstiprināšana (vai atgriešana labošanai un atkārtotai iesniegšanai) var ilgt līdz pat 1. jūnijam;
- Pārskata objekts (vienība, par kuru jāiesniedz pārskats) ir piesārņojošā darbība vai ūdens resursu lietošana adresē, uz kuru izsniegta atļauja.
- Pārskatu iesniedz operators (organizācija vai fiziska persona), kurai ir izsniegta atļauja ar prasību atskaitīties par ūdens izmantošanu.

A tabula – ūdens ņemšana no dabīgajiem ūdens avotiem

- Izvēlēties **pareizu** ūdens ņemšanas vietas identifikācijas numuru (no atļaujas) – viens burts (**P vai V – pazemes vai virszemes**) un 6 cipari!
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkstošos m³!**

AA tabula – ūdens un notekūdeņu saņemšana no citām fiziskām un juridiskām personām

- AA tabulu var izmantot, lai pārskatā norādītu tās ienākošās ūdens (un/vai notekūdeņu) plūsmas, kuras nevar parādīt savādāk;
- Fiziskās personas un to personas kodi šajā tabulā NAV jānorāda (Personas datu aizsardzības regula)! Abas šīs ailes ir teksta lauki un tiem nekādas loģiskās pārbaudes netiek piemērotas;
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkstošos m³!**

Notekūdeņu kategorijas

- **Sadzīves notekūdeņi** – notekūdeņi, kas radušies publiskās un dzīvojamās ēkās un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas vietās dažādu fizioloģisko, higiēnas un sadzīves darbību dēļ;
- **Lietus notekūdeņi** – ūdeņi, kas veidojas no atmosfēras nokrišņiem, tiem notekot no ēku jumtiem, ielām un citām teritorijām ar pilnīgu vai daļēju virsmas segumu;
- **Ražošanas notekūdeņi** – notekūdeņi, kas radušies uzņēmējdarbības vai ražošanas vietās un nav klasificējami kā sadzīves notekūdeņi vai lietus notekūdeņi;
- **Komunālie notekūdeņi** – sadzīves un ražošanas un/vai lietusūdeņu sajaukums;
- **Zivsaimniecību notekūdeņi** – ražošanas notekūdeņi no zivjaudzētavām;
- **Bez/ar attīrīšanu** – vai notekūdeņi ir gājuši caur notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI);
- **Normatīvi tīri/netīri** – vai notekūdeņi atbilst normatīvajos aktos vai atļaujā noteiktajiem limitiem (MK noteikumu Nr. 34 5. pielikuma II sadaļa).

B tabula – ūdens izmantošana

- B un tālākās tabulas atvērsies tikai tad, kad būs veikts un saglabāts **vismaz viens ieraksts** (pilna rinda) **A vai AA tabulā!**
- B tabula ir tā vieta pārskatā, kurā ūdens pārvēršas par notekūdeņiem!
- "Piederībā" jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk;
- "Piederības" pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiest podziņu **"Pielikt"**!

C tabula – CE aprēķins

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 34, viens cilvēks diennaktī rada organiskā piesārņojuma slodzi **60 g BSP5** apmērā

BET!

Noteikumi nosaka, ka CE izteikto piesārņojuma daudzumu aprēķina, pamatojoties uz **maksimālo nedēļas vidējo piesārņojuma daudzumu**, kas normālos laikapstākļos komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nonāk gada laikā.

$CE = (c \cdot V) / (30 \cdot 60)$, kur:

- c – maksimālā nedēļas vidējā BSP5 koncentrācija, mg/l;
- V – atbilstošajā mēnesī novadīto notekūdeņu daudzums, m³
- 30 – aptuvenais dienu skaits mēnesī;
- 60 – MK noteikumos noteiktais CE vērtības faktors, g BSP5/iedz/dnn.

Aprēķināto CE vienmēr noapaļo uz augšu līdz nākošajam pilnajam cilvēkam!

Sekojiēt līdz mērvienībām! Ūdens pārskats gandrīz visur prasa atskaitīties par tūkst. m³, bet šajā formulā ir tieši m³!

C tabula – definīcijas

- Piesaistīto iedzīvotāju skaits: ja nav precīzu datu, var piemērot novērtējumu pēc piesaistīto mājsaimniecību skaita, pieņemot, ka vidēji viena **mājsaimniecība sastāv no 3 cilvēkiem** (iedzīvotājiem);
- Ražošanas/pakalpojumu uzņēmuma gadījumā – ikdienā uz vietas esošo **darbinieku un klientu** skaitu;
- **NAI tips:**
 - komunālās NAI: **pašvaldību** īpašumā vai apsaimniekošanā esošās NAI ar **CE>50**;
 - industriālās NAI: ne tikai **ražošana**, bet arī **skolas, slimnīcas, viesnīcas** utt.;
 - individuālās NAI: mazas jaudas komunālās NAI (**<50 CE**), jo īpaši, ja tās nav pašvaldību īpašumā vai apsaimniekošanā).
- **NAI veidu pēc tehnoloģijas:**
 - pirmējā jeb mehāniskā attīrīšana (suspendēto vielu attīrīšana);
 - otrējā jeb bioloģiskā attīrīšana (BSP un ĶSP attīrīšana);
 - trešējā jeb intensīvāka attīrīšana (slāpekļa un/vai fosfora attīrīšana).
- Pārplūdes: notekūdeņi, kas pārāk lielas NAI noslodzes dēļ izgājuši cauri nepietiekoši attīrīti;
- Apvedūdeņi: notekūdeņi, kas palaisti garām NAI bez attīrīšanas NAI bojājuma, remonta vai līdzīga iemesla dēļ.

C tabula – faktiskā attīrīšanas pakāpe

Spēkā esošās sakarības:

- **Mehāniskās attīrīšanas iekārtas** nevar nodrošināt augstāku attīrīšanas pakāpi par **pirmējo**;
- **Ķīmiskās attīrīšanas iekārtas** var nodrošināt **pirmējo vai otrējo** attīrīšanas pakāpi.
- Tikai **bioloģiskās attīrīšanas iekārtas** var nodrošināt **biogēnu redukciju**.

Pati attīrīšanas pakāpe, ja vien tā nav pretrunā ar šīm sakarībām, ir atkarīga no piesārņojošo vielu samazinājuma procentiem:

- Pirmējā attīrīšana – mehāniskā vai/un ķīmiska notekūdeņu attīrīšana, vai cits attīrīšanas process, kura rezultātā novadīto notekūdeņu **BSP5** ir samazināts ne mazāk kā **20%** attiecībā uz ienākošo slodzi un **kopējās suspendētās vielas** ir samazinātas ne mazāk kā **50%** attiecībā uz ienākošo slodzi.
- Otrējā attīrīšana – notekūdeņu attīrīšana, galvenokārt bioloģiski ar otrreizēju nostādināšanu, vai citām metodēm, kuru rezultātā notekūdeņu kvalitāte nodrošina sekojošus parametrus:
 - **BSP5** samazinājies vismaz par **70%** attiecībā uz ienākošo slodzi;
 - **ĶSP** samazinājies par **75%** attiecībā uz ienākošo slodzi.
- Biogēnu redukcija – notekūdeņu attīrīšana, kas ir vēl papildus otrējai attīrīšanai un samazina slāpekļa un/vai fosfora un /vai kāda cita piesārņotāja saturu, tādējādi specifiski ietekmējot attīrītā ūdens kvalitāti vai tā pielietojumu, piemēram, attīra no mikrobioloģiskā piesārņojuma vai uzlabo krāsainību – piemēram, organiskā piesārņojuma samazināšana – **BSP5** vismaz par 95%, vai **ĶSP** samazināšana vismaz par 85%, **slāpekļa** satura – vismaz par **70%**, **fosfora** satura – vismaz par **80%**.

C tabula – Notekūdeņu attīrīšana

- Izvēlēties **pareizu** notekūdeņu attīrīšanas iekārtas identifikācijas numuru (no atļaujas) – viens burts (**A – attīrīšana**) un 6 cipari!
- “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk;
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiest podziņu “**Pielikt**”!
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkstošos m³**!
- Pareizi izvēlēties NAI **tipu** un **veidu**, kā arī **faktisko attīrīšanas pakāpi**.
- Pareizi veikt **CE aprēķinu**.
- Norādīt NAI **projektētās jaudas**, kā arī ekspluatācijā nodošanas vai pēdējās rekonstrukcijas **gadu**.
- Uzmanību! Sistēmā ir iestrādātas pārbaudes, kas **salīdzina projektētās jaudas ar faktiskajām** un neatbilstības gadījumā izmet brīdinājumu. Brīdinājums ir informatīvs un netraucē saglabāt un iesniegt pārskatu!

D tabula – ūdens un notekūdeņu novadīšana vidē

- D tabulu ir ieteicams aizpildīt no beigām – no 7. ailes “izplūdes identifikācijas Nr”, ierakstot meklētājā novadīšanas vietas identifikācijas numuru (no atļaujas) – viens burts (**N – novadīšana**) un 6 cipari, un izvēloties **pareizo** ierakstu no piedāvāta saraksta.
- “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk; vairumā gadījumu novadāmais ūdens (notekūdeņi) nāks no C tabulas (attīrīšanas iekārtas), retāk – pa taisno no AA vai B tabulas (ja notiek notekūdeņu novadīšana vidē bez attīrīšanas);
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiegt podziņu “**Pielikt**”!
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkstošos m³**!
- Norādīt pareizu novadāmā ūdens (notekūdeņu) **kategoriju**!

Notekūdeņu kategorijas

- **Sadzīves notekūdeņi** – notekūdeņi, kas radušies publiskās un dzīvojamās ēkās un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas vietās dažādu fizioloģisko, higiēnas un sadzīves darbību dēļ;
- **Lietus notekūdeņi** – ūdeņi, kas veidojas no atmosfēras nokrišņiem, tiem notekot no ēku jumtiem, ielām un citām teritorijām ar pilnīgu vai daļēju virsmas segumu;
- **Ražošanas notekūdeņi** – notekūdeņi, kas radušies uzņēmējdarbības vai ražošanas vietās un nav klasificējami kā sadzīves notekūdeņi vai lietus notekūdeņi;
- **Komunālie notekūdeņi** – sadzīves un ražošanas un/vai lietusūdeņu sajaukums;
- **Zivsaimniecību notekūdeņi** – ražošanas notekūdeņi no zivjaudzētavām;
- **Bez/ar attīrīšanu** – vai notekūdeņi ir gājuši caur notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI);
- **Normatīvi tīri/netīri** – vai notekūdeņi atbilst normatīvajos aktos vai atļaujā noteiktajiem limitiem (MK noteikumu Nr. 34 5. pielikuma II sadaļa).

DD tabula – ūdens un notekūdeņu nodošana citām fiziskām un juridiskām personām

- Fiziskās personas un to personas kodi šajā tabulā NAV jānorāda (Personas datu aizsardzības regula)! Abas šīs ailes ir teksta lauki un tiem nekādas loģiskās pārbaudes netiek piemērotas;
- “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk; lielākoties nododamais **ūdens** nāks no A vai AA tabulas, bet **notekūdeņi** – no AA vai B tabulas.
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiegt podziņu “**Pielikt**”!
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkstošos m³**!
- Norādīt pareizu nododamā ūdens (notekūdeņu) **kategoriju**!

Notekūdeņu kategorijas

- **Sadzīves notekūdeņi** – notekūdeņi, kas radušies publiskās un dzīvojamās ēkās un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas vietās dažādu fizioloģisko, higiēnas un sadzīves darbību dēļ;
- **Lietus notekūdeņi** – ūdeņi, kas veidojas no atmosfēras nokrišņiem, tiem notekot no ēku jumtiem, ielām un citām teritorijām ar pilnīgu vai daļēju virsmas segumu;
- **Ražošanas notekūdeņi** – notekūdeņi, kas radušies uzņēmējdarbības vai ražošanas vietās un nav klasificējami kā sadzīves notekūdeņi vai lietus notekūdeņi;
- **Komunālie notekūdeņi** – sadzīves un ražošanas un/vai lietusūdeņu sajaukums;
- **Zivsaimniecību notekūdeņi** – ražošanas notekūdeņi no zivjaudzētavām;
- **Bez/ar attīrīšanu** – vai notekūdeņi ir gājuši caur notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI);
- **Normatīvi tīri/netīri** – vai notekūdeņi atbilst normatīvajos aktos vai atļaujā noteiktajiem limitiem (MK noteikumu Nr. 34 5. pielikuma II sadaļa).

E tabula – paliekošais piesārņojums tonnas/gadā

Sākot ar 2024. pārskata gadu, sistēma pati automātiski sarēķina datus E tabulai no tā, kas ir savādīts un D un H tabulās. Lai tas pareizi strādātu:

- H tabulas “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk; lielākoties novadāmie notekūdeņi nāks no D tabulas, bet ir iespējama piederība arī no DD tabulas.
- H tabulas «Piederībā» norādīt tikai **vienu** plūsmu – no D vai DD tabulas.
- Pievērst uzmanību koncentrāciju mērvienībām H tabulā – **mg/l** vai **mkg/l**!
- Ja kādā mēnesī **analīzes nav veiktas**, attiecīgajā H tabulas ailē atstājiēt tukšumu un nerakstiet nulles – tas sagrozīs rezultātu un sistēma piesārņojumu šādā gadījumā aprēķinās nepareizi.
- Ja nepieciešams **pievienot jaunu vielu/piesārņojuma parametru**, rakstiet uz atbalsts@lvgmc.lv vai 2udens@lvgmc.lv!

Pēc H tabulas aizpildīšanas, izvēloties E tabulā piederību un piesārņojošo parametru, piesārņojuma gada slodzes sarēķināsies automātiski!

E tabula – paliekošā piesārņojuma aprēķina piemērs

Paliekošo piesārņojumu E tabulā aprēķina, balstoties uz zināmajiem notekūdeņu apjomiem (tūkst.m³ gadā) un notekūdeņu testēšanas (koncentrāciju) datiem (mg/l vai mkg/l):

$$\text{tonnas/gadā} = 0,001 * (\text{tūkst.m}^3) * (\text{mg/l})$$

vai

$$\text{tonnas/gadā} =$$

$$((\text{tūkst.m}^3) * (\text{mkg/l})) / 1\,000\,000$$

Automātiskais aprēķins piesārņojuma slodzi rēķina pēc gada vidējās koncentrācijas, līdz ar to E tabulā aprēķinātā gada piesārņojuma slodze var precīzi nesakrist ar to piesārņojuma apjomu, kurš tiek rēķināts dabas resursu nodokļa aprēķinu ietvaros!

Aprēķina piemērs. Ja pēc testēšanas pārskatiem noteiktā vidējā piesārņojošās vielas koncentrācija gadā 25 mg/l un gadā ir novadīti 10 tūkst.m³ notekūdeņu, tad kāda ir šīs piesārņojošās vielas slodze (paliekošais piesārņojums) gadā?

$$\text{t/gadā} = (25 * 10) / 1000 = 0,25 \text{ t/gadā, jeb:}$$

$$25 \text{ mg/l} = 0,025 \text{ t/tūkst.m}^3$$

$$\text{t/gadā} = 0,025 \text{ t/tūkst.m}^3 * 10 \text{ tūkst.m}^3 = 0,25 \text{ t/gadā}$$

Aprēķina piemēra atbilde: Slodze ir 0,25 t/gadā.

F tabula – saražotās notekūdeņu dūņas

- “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk (C tabula);
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiest podziņu “**Pielikt**”!
- Notekūdeņu dūņu **apstrādes veidi** ir uzskaitīti MK noteikumu Nr. 362 4. pantā;
- Notekūdeņu sausnas masa parasti nav lielāka par **25%**;
- Nevajadzētu **izmantot** vairāk notekūdeņu dūņu, nekā ir **saražots**!

G tabula – ikmēneša ūdens ņemšana/novadīšana

- “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk (A tabula vai D tabula);
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiegt podziņu **“Pielikt”!**
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkst.m³**!
- Gada summai G tabulā jāsakrīt ar attiecīgo ierakstu atbilstošajā A vai D tabulā!

H tabula – testēšanas metožu un laboratoriju raksturojums

- “Piederībā” jānorāda, **no kurienes** attiecīgā ūdens plūsma nāk; tā kā H tabulas dati komplektā ar iepriekš D tabulā ievadītajiem datiem tiek izmantoti E tabulas automātiskai aizpildīšanai, piederība norādāma tikai uz D tabulu (vai, ja tas ir Jūsu gadījums, uz DD tabulu).
- Viena rinda = viena piederība!
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiegt podziņu **“Pielikt”**!
- Ja meklētājā **neatrodas** vajadzīgais testēšanas normatīvi-tehniskās dokumentācijas Nr., t.i. **metodes kods** (piemēram, LVS ISO 6060), to var ierakstīt blakus ailē (“kods”);
- **Metodes detektēšanas (noteikšanas) robežas** vērtība ir vai nu norādīta pašā testēšanas pārskatā, vai arī to var uzzināt attiecīgajā laboratorijā;
- **Mērvienības**, mg/l vai mkg/l (µg/l)!
- Testēšanas rezultāti **pirms** un **pēc** attīrīšanas!
- Rezultātu norāda tajā **mēnesī**, kad ir notikusi attiecīgā parauga ņemšana;
- Ja kādā mēnesī **analīzes nav veiktas**, attiecīgās ailes ir atstājamas tukšas, lūdzu **nerakstiet nulles**, tas sabojās piesārņojuma aprēķinu E tabulā.
- Ja vienā mēnesī ir bijis vairāk par vienu paraugu, norāda **mēneša vidējo rezultātu**.

I-1 un I-2 tabulas – operatora veiktā pieņemamo ūdeņu kvalitātes monitoringa rezultāti augšus-lejpus izplūdes vietas

- **I-1 tabula** – monitoringa rezultāti saņemtajā ūdenstecē **augšpus** izplūdes;
- **I-2 tabula** – monitoringa rezultāti saņemtajā ūdenstecē **lejpus** izplūdes;
- “**Piederībā**” jānorāda, no kurienes attiecīgā ūdens plūsma nāk (D tabula).
- “Piederības” pievienošana sastāv no divām darbībām – ne tikai izvēlēties atsauci uz iepriekšējām tabulām, bet arī nospiest podziņu “**Pielikt**”!
- Monitoringa punkta/parauga ņemšanas vietas attālumu no izplūdes vietas norāda **metros**;
- Norāda **parauga ņemšanas datumu**;
- **Mērvienības**, mg/l vai µg/l!

J tabula – kanalizācijas sistēmas: kas un kāpēc

- Tabula jāaizpilda tiem operatoriem, kas sniedz **notekūdeņu savākšanas pakalpojumu**;
- **Tabulas mērķis** – iegūt informāciju par to, kāda ir proporcija starp notekūdeņiem un slodzi, kādu savāc pa **cauruļvadu tīkliem** vai pievedot ar **autocisternām**.

J tabula – kanalizācijas sistēmas

- Kanalizācijas sistēmas **identifikācijas numura** ierakstu var meklēt vai nu pēc nosaukuma, vai arī paskatoties iepriekšējā gada pārskatā;
- Ja vajadzīgā kanalizācijas sistēma neatrodas, iespējams katalogam **pievienot jaunu** kanalizācijas sistēmu.
- Ūdens daudzumi jānorāda **tūkstošos m³**!
- “**Ienākošo notekūdeņu plūsma**” ir tas pats, kas citās tabulās “Piederība” – jānorāda, no kurām iepriekšējām tabulām savāktie notekūdeņi ir nākuši (AA tabula vai B tabula);
- “**Novadīto notekūdeņu plūsma**” ir ļoti līdzīga “Piederībai” – bet šajā gadījumā ir jānorāda, uz kuriem (citām tabulām) savāktie notekūdeņi ir novadīti (C tabula vai D tabula). **Normālos apstākļos savāktos notekūdeņus novada uz NAI (C tabula) – jo neattīrītu notekūdeņu novadīšana vidē ir aizliegta!**
- **Kanalizācijas sistēmas tips:**
 - “Komunālā”, ja tā ir kanalizācijas sistēma, kuru apkalpo **komunālais uzņēmums**;
 - “Rūpnieciskā”, ja tas ir **ražošanas vai citas jomas uzņēmums**, kurš cita starpā nodarbojas arī ar komunālo notekūdeņu savākšanu (un attīrīšanu);
 - “Individuālā”, ja tas ir **privātuzņēmēja apsaimniekots privātmāju ciemats** utml.
- **Tiešā izplūde vidē** (bez attīrīšanas) – jā vai nē.

J tabula – loģika un matemātika

- Ja kanalizācijas sistēmai nav tiešās (neattīrītu notekūdeņu) izplūdes vidē, tad savākto notekūdeņu, slodzes un apkalpoto iedzīvotāju summai no cauruļvadiem un autocisternām vajadzētu sakrist ar C tabulas datiem (cik savāca, tik attīrīja);
- Tabulas daļa par tiešajām izplūdēm vidē (13. aile un uz priekšu) attiecas tikai uz neattīrītiem notekūdeņiem, kas pēc savākšanas tiek novadīti vidē pa taisno bez attīrīšanas! Normālos apstākļos J tabulas 13. ailē vajadzētu būt ierakstam "Nē"!

Biežāk pieļautās kļūdas

- Visās tabulās: sajauktas ūdens daudzuma mērvienības (jānorāda **tūkstoši m³!**);
- Nepareizi izvēlēts **identifikācijas numurs** (A, C vai D tabula);
- Nemācēšana norādīt piederību/nepareizi norādīta **piederība**;
- Kļūdaina **balance**;
- Pārskata **iekšējā loģika** – ja D tabulā (notekūdeņu novadīšana) ir norādīta piederība no C tabulas (notekūdeņu attīrīšana), tad novadītajiem notekūdeņiem vajadzētu būt ar pazīmi “ar attīrīšanu” (izņemot, ja tie ir pārplūdes vai apvedūdeņi);
- Kļūdas **aprēķinos** (CE).
- Nepareizi norādīta notekūdeņu **kategorija**;
- H tabulā norāda nevis **metodes kodu**, bet gan testēšanas pārskata Nr.;
- H tabulā norādīti nepareizi **testēšanas rezultāti**;
- H tabulā mēnešos, kad analīzes nav veiktas, **ierakstītas nulles**;
- J tabulas **loģika**;
- Darbs ar **meklētāju**.

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts
"Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai"

Paldies par uzmanību!

goodwater.lv

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

Integrētais projekts "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai" (LIFE GOODWATER IP, LIFE18 IPE/LV/000014) ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts digitālās attīstības aģentūras.

www.goodwater.lv

Šī informācija atspoguļo tikai LIFE GOODWATER IP projekta partneru viedokli un Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA) neatbild par to kā tiek izmantota šeit paustā informācija.

